

Published by
Latvian Publishing Pty. Ltd.
Redakcija / Editorial Office:
19 Westbury Street
Hackney SA. 5069
AUSTRALIA
Tālr.: 0458448642
Fax: 0872002339
ALRedakcija@netspace.net.au
Abonementi / Subscriptions:
PO Box 39 Mitcham
VIC. 3132
Tel.: (03) 94786461

Austrālijas latvietis

AUSTRALIAN LATVIAN NEWS

Nr. 3263 67. gads

Trešdien,
2016. gada
20. janvārī

www.australijaslatvietis.com.au

Print post approved
PP 349050/0001

1991. gada janvāra barikādēm - 25 gadi

Šī gada janvārī aprit 25 gadi kopš 1991. gada barikādēm, kad Baltijas iedzīvotāji drosmīgi iestājās par savu valstu brīvību. Lai veicinātu tā laika atmiņu saglabāšanu un vēstures tālāknodošanu, Ministru kabinets aicina dalīties ar savām atmiņām. Lai gan mēs, Austrālijas latvieši, nebijām klāt barikāžu dienu notikumos, man šķiet svarīgi arī mūsu līdzdalību aprakstīt (tāpat kā to pērn darīju par Baltijas ceļu). Tikai daloties ar mūsu trimdas darbu, piedzivojumiem un pārdzivojumiem, radīsies plašāks pārskats par mūsu kopīgo vēsturi. Dalos ar Austrālijas Latvieša lasītājiem ar mazliet pārstrādātu atmiņu aprakstu. To rakstot, apzinājos, cik daudz ir aizmirsis – un, tomēr, cik daudz tomēr palicis atmiņā.

Barikāžu laiku atceroties

Es barikāžu dienās nebiju Vecrīgā. Nebiju Zaķu salā. Vispār – Latvijā nebiju. Atrados tālajā Austrālijā, Melburnā. Liktenīgajās 1991. gada janvāra dienās ļoti aktīvi sekojām līdz Latvijas notikumiem. Tās bija ļoti spraigtas dienas – informācijas kanāli bija pamazām atvērušies,

un tā nu Austrālijas plašsaziņas līdzekļi arī mūsu jautājumiem pievērsās. Mēs sapratām, ka ir jāizmanto katra iespēja izmantot šo "vilni". Izšķīroša bija Juŗa Podnieka nu jau vēsturiskie ieraksti no Viļņas, kad padomju kaŗaspēks tur uzbruka nevainīgiem cilvēkiem. Ja atceramies, ka 1991. gadā nebija ne mobilo telefonu, ne interneta, ne youtube, nedz arī citu momentāni pārraidāmu līdzekļu, tad Podnieka filma bija paties lūzums informācijas piegādei pasaulei, kas, manuprāt, šodien nav vēl īsti novērtēts. Turklāt, šie ieraksti neapstridami pierādīja to, ka Gorbačovs nebūt nebija "mīksts un pūkains", kā daudzi vēlējās viņu iedomāties.

Taču par mūsu barikāžu dienu notikumiem Melburnā ir vajadzīga maza atkāpe. 1989. gada 3. decembrī Dainis Īvāns tikās ar tautiešiem Melburnā. Šajā dienā sākās arī Latvijas Tautas Frontes Austrālijas nodaļas (LTF AN) biedru uzņemšana, bet istā dibināšana bija 27. decembrī. Ņemot vērā aprūtinātos sakarus ar tālo kontinentu, nolēma dibināt nodaļu, lai frontes domei un valdei būtu ērtāk

Foto: Valdas Liepiņas personīgais arhīvs.

sazināties tikai ar vienu Austrālijas centru. Tā sākās aktīva un neatlaidīga sadarbība ar LTF Latvijā un Austrālijā, kuŗas kulminācija, bet ne beigas, bija 1991. gada 21. augustā.

Tajā laikā telefoniska sazināšanās ar Latviju notika caur Mas-

kavu. Tas bija visnotaļ ļoti sarežģīts un neuzticams process. 1989. gada nogalē Melburnā viesojās „Padomju jaunatnes” žurnāliste Vija Vāvere. Gudrojām, kā visefektīvāk nosūtīt ziņas publicēšanai laikrakstā. Austrālijas daudzvalodu raidstacijā SBS, kuŗā es strādāju, vēl lietoja teleksu. To lietoja arī „Padomju jaunatnes” redakcijā. Sarunājām, ka es ziņas sūtīšu ar teleksu. Šī vienošanās izvērtās liktenīga. 1990. gada Dziesmu Svētku laikā, tiekoties

ar LTF informācijas centra pārstāvjiem, vienojāmies, ka viņi mums ziņas sūtīs pa teleksu.

1990. gada nogalē, pēc Kultūras Dienām, notika Austrālijas latviešu organizāciju sanāksme. Mēs vairāki „jaunā gada gājuma” pārstāvji ieminējāmies, ka caur neformāliem kanāliem bijām uzzinājuši, ka situācija Baltijā izskatās visai saspringta un, ka būtu ieteicams jau tagad mobilizēties demonstrācijām. (Turpinājums 5. lpp.)

GRIBĒJĀS APLAUDĒT

AZVV dievkalpojums 17. janvārī, 2015. g., Adelaides latviešu baznīcā.

Reizēm tiešām ir žēl, ka baznīcā nav pieņemts aplaudēt, jo vairākkārt tik ļoti gribējās jau tūlīt turpat uz vietas izrādīt savu patikšanu, un šaubos, vai biju vienīgā. Šis dievkalpojums

bija retums, vismaz, manā pieredzē, (kas varbūt tikai pierāda, ka man baznīcas apmeklējums vispār ir retums!). Lai nu kā, AZVV viesu mācītāja no Amerikas, Dr. Sarma Eglīte, regulārā dievkalpojumā iedvesa pavisam jaunu, brīvu garu, uzrunādama un iesaistīdama visu draudzi.

Vispirms jau varēja priecāties par Vasaras vidusskolas kora dziedāšanu. Ja kori apmāca Latvijas virsdiriģents Ints Teterovskis, tad nemaz nav brīnums, ka, Dievu slavējot, balsis atraisās, un skaņa kāpj debesīs. Varēja domāt, ka klausāmie kādu profesionālu, sen dibinātu (Turpinājums 8. lpp.)

Foto: Pēteris Strauzds.

PBLA priekšsēža atskats par PBLA darbību 2015. gadā un uzdevumi 2016. gadam

2015. gads Pasaules Brīvo latviešu apvienībā (PBLA) ir bijis notikumiem bagāts. Bet 2016. gads solās būt ar darbiem vēl piesātinātāks. Šis ir gads, kad PBLA aprit 60 gadi, kopš organizācijas darbības uzsākšanas. Ja savulaik PBLA tika dibināta, lai kopīgiem spēkiem panāktu Latvijas neatkarības atjaunošanu, tad kopš šī mērķa sasniegšanas PBLA ir neatlaidīgi strādājusi, lai veicinātu demokrātijas, tiesiskuma nostiprināšanu un tautsaimniecības izaugsmi Latvijā, vienotu latviešus pasaulē un stiprinātu to piederību Latvijai.

Pēc daudzu gadu darbības, pārstāvēt latviešu diasporu sarunās

ar Latvijas valdību, pēdējos gados sākam novērot pastiprinātu Latvijas valdības interesi par tautiešiem pasaulē. Iespējams, to lielā mērā ietekmē apstākļi, ka pēc Ārlietu ministrijas datiem ārpus Latvijas dzīvojošo tautiešu skaits gadu gaitā ir pieaudzis līdz 370 000. Daļa šo tautiešu ir labi organizēti un līdzdarbojas ārpus Latvijas dibinātās biedrībās, draudzēs, skolās, korporācijās un tamlīdzīgi. Taču tas ir un būs izaicinājums organizācijām sasniegt pārējos. Priecājamies redzēt, ka arvien aktīvāk sāk organizēties pēdējos gados izceļojušie latvieši, kuru vislielākais īpatsvars ir Eiropā.

Lai veicinātu latviešu diasporas organizāciju kapacitāti, pagājušā gadā Sabiedrības integrācijas fonds, kas darbojas Latvijas Ministru kabineta pārraudzībā, (Turpinājums 8. lpp.)